

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

29 maja 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu monetę srebrną o nominale 10 zł i monetę złotą o nominale 200 zł „420. rocznica urodzin Hetmana Stefana Czarnieckiego”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Odkryj Polskę

Zabytki Fromborka

Monety okolicznościowe

Papież Innocenty IV w 1243 r. na terenach zajmowanych przez pogańskich Prusów erygował diecezję warmińską. Pierwsza katedra nowo utworzonej diecezji została ufundowana w 1260 r. w Braniewie, lecz po zniszczeniu miasta podczas powstania pruskiego bp Henryk Fleming zdecydował o wystawieniu nowej świątyni na ufortyfikowanym wzgórzu nad Zalewem Wiślanym we Fromborku. Prawdopodobnie w 1278 r. zbudowano w tym miejscu prowizoryczną drewnianą katedrę. W latach 1329–1388 wzniesiono nową, murywaną, która w stanie niemal nienaruszonym przetrwała do naszych czasów. Otoczono ją pierścieniem ceglanych murów obronnych, do których w kolejnych wiekach dobudowano kanonie, renesansowy pałac biskupi, barbakan, kapitularz oraz wieżę Radziejowskiego.

Katedra fromborska jest budowlą halową w stylu gotyckim, bez wieży, o długości 90 m, szerokości 22 m i wysokości ponad 16 m. Przykrywa ją jeden dach, na którym umieszczono centralnie sygnaturkę, a w narożnikach cztery ostrołukowe wieżyczki. W latach 1732–1735 do nawy południowej bp Krzysztof Szembek dobudował barokową kaplicę pw. Zbawiciela, przykrytą kopułą z latarnią. W architekturze katedry odnajdujemy elementy budowlane zarówno lokalne, pruskie, jak i flamandzkie oraz włoskie.

Zachowało się bardzo bogate historyczne wyposażenie katedry. Ołtarz główny w prezbiterium z połowy XVIII w. zdobią obrazy Stefana Torellego ze sceną Wniebowzięcia NMP i męczeństwa św. Andrzeja. W prezbiterium znajdują się także gotyckie i rokokoowe stalle kanonickie oraz niezwykle cenne malowane epitafium kanonika warmińskiego Bartłomieja Borechowa z 1426 r. W północnej nawie kościoła ustawiono późnogotycki poliptyk wykonany w Toruniu w 1504 r. na zamówienie bpa Łukasza Watzenrode. Przy filarach znajduje się 16 marmurowych i drewnianych ołtarzy

bocznych ufundowanych w XVII w. W 1684 r. katedra zyskała doskonałej klasy organy wykonane w gdańskiej firmie Daniela Nitrowskiego, które współcześnie są wykorzystywane podczas corocznych letnich Międzynarodowych Festiwali Muzyki Organowej. Na posadzce i na ścianach katedry znajduje się 128 płyt nagrobnych i epitafiów biskupów warmińskich, kanoników i innych duchownych.

Od średniowiecza do 1945 r. przy katedrze rezydowali kanonicy Warmińskiej Kapituły Katedralnej. Największą sławę zdobył kanonik Mikołaj Kopernik, który niemal nieprzerwanie przebywał i pracował na Wzgórzu Katedralnym od 1510 r. do swej śmierci w 1543 r. W tym miejscu astronom opracował największe dzieło *De revolutionibus orbium coelestium* (O obrotach sfer niebieskich), które zmieniło dotychczasowe pojmowanie wszechświata. Mikołaj Kopernik po

22 maja 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę z serii „Odkryj Polskę – Zabytki Fromborka” o nominale 5 zł.

Nominał 5 zł

stop: pierścień MN25, rdzeń CuAl16Ni2

stempel: zwykły

średnica: 24,00 mm

masa: 6,54 g

brzeg (bok): moletowany nieregularnie;
na boku ośmiokrotnie powtórzony napis:
NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni,
rozdzielony gwiazdkami
nakład: do 1 200 000 szt.

Projektant monety: Dobrochna Surajewska

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska S.A.

śmierci spoczął w katedrze fromborskiej. Od 2004 r. prowadzono badania zmierzające do ustalenia miejsca jego pochówku. Z dużym prawdopodobieństwem odnaleziono wówczas fragmenty kości Kopernika, które 22 maja 2010 r. ponownie pogrzebano w bazylice archikatedralnej. Na grobie astronoma w południowej nawie świątyni ustawiono okazałe epitafium.

Papież Paweł VI w 1965 r. ustanowił katedrę fromborską bazyliką mniejszą, a w 1992 r. została wyniesiona do rangi archikatedry warmińskiej. 16 września 1994 r. obiekt wpisano na listę pomników historii.

Na rewersie monety znajduje się wizerunek bazyliki archikatedralnej Wniebowzięcia NMP i św. Andrzeja Apostoła we Fromborku.